

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Управління інтелектуальною власністю»

Шифр та назва спеціальності	Всі спеціальності	Факультет / Інститут	Комп'ютерних наук і програмної інженерії
Назва освітньо-наукової програми	Всі галузі	Кафедра	Інформатики та інтелектуальної власності

ВИКЛАДАЧ

Артамонова Неоніла Олегівна, Neonila.Artamonova@khi.edu.ua

Професор кафедри, доктор наук із соціальних комунікацій, старший науковий співробітник, професор кафедри інформатики та інтелектуальної власності НТУ «ХПІ». Досвід роботи – 40 років. Автор понад 250 наукових та навчально-методичних праць. Провідний лектор з дисциплін: «Цифрова трансформація інтелектуальної власності», «Комерціалізація цифрової інтелектуальної власності: правові аспекти», «Інтелектуальна власність», «Маркетинг інтелектуальної власності».

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ДИСЦИПЛІНУ

Анотація	Проблема перетворення результатів досліджень і розробок в добробут авторів, наукових організацій та підприємств стала в даний час однією з ключових для їх розвитку. У всіх країнах відпрацьовується економічне, організаційне, нормативне забезпечення цього процесу, який завжди має не тільки особливості, але й загальні риси, характерні для відносин вчених і держави, вчених і університету, вчених і бізнесу. Управління інтелектуальною власністю кожен раз відіграє при цьому найважливішу роль.
Мега та цілі	Розкрити основні теоретичні та методологічні засади процесу управління інтелектуальною власністю, ознайомити аспірантів з основами корпоративної інноваційної політики, стратегією та технологіями управління інноваціями, алгоритмом оцінки комерційного потенціалу й перспективами комерціалізації технологій, розробленням договорів щодо розпорядження майновими правами інтелектуальної власності, виявленню можливостей щодо комерціалізації знань, високого наукового рівня, професіоналізму наукового персоналу; навчити визначати вартість майнових прав інтелектуальної власності; формування наукового світогляду та компетентностей у сфері управління інтелектуальною власністю, розвиток їхнього інноваційного мислення та інноваційної культури з метою забезпечення високого інноваційного рівня виконуваних наукових досліджень, сприяння набуттю та комерціалізації прав інтелектуальної власності, що міститься в результатах дисертаційних робіт.
Формат	Лекції, практичні заняття, консультації. Підсумковий контроль – залік.
Результати навчання	Аспіранти повинні володіти категоріальним апаратом у сфері управління інтелектуальною власністю, застосовувати стандартні теоретичні моделі та методи управління інтелектуальною власністю.
Обсяг	Загальний обсяг дисципліни 120 год.: лекції – 20 год., практичні заняття – 20 год., самостійна робота – 80 год.
Вимоги викладача	Аспірант зобов'язаний відвідувати всі заняття згідно розкладу, не спізнюватися. Дотримуватися етики поведінки. Працювати з навчальною та додатковою літературою, з літературою на електронних носіях і в Інтернеті. При пропуску лекційних занять проводиться усна співбесіда за темою. Відпрацьовувати практичні заняття. З метою оволодіння необхідною якістю освіти з дисципліни потрібно регулярно підготовленість до занять.

СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Лекція 1	Принципи, функції та поняття управління, зокрема інтелектуальною власністю. Інтелектуальна власність (ІВ) як об'єкт управління. Особливості ІВ. Характеристика системи управління ІВ.	Практичне заняття 1	Організаційна структура управління інтелектуальною власністю	Самостійна робота	Система управління інтелектуальною власністю на державному рівні
Лекція 2	Складові системи управління інтелектуальною власністю (державна система управління, галузева, регіональна, корпоративна тощо). Управління авторськими правами.	Практичне заняття 2	Ознайомлення з ситуаціями щодо управління ІВ.		Система управління інтелектуальною власністю на галузевому та регіональному рівні
Лекція 3	Державне регулювання системи управління ІВ в Україні та інших країнах. Нормативно-законодавча база. Управління інтелектуальною власністю на рівні організації.	Практичне заняття 3	Аналіз норм нормативно-законодавчих документів.		Основні напрямки політики компанії в галузі інтелектуальної власності.
Лекція 4	Виявлення об'єктів права інтелектуальної власності (ОПІВ) в установі, управління процесами створення об'єктів інтелектуальної власності та набуття прав ІВ	Практичне заняття 4	Вирішення ситуаційних задач та розгляд прикладів описів винаходів.		Стратегії компанії в управлінні ІВ. Етапи управління
Лекція 5	Інформаційне забезпечення впровадження ОПІВ. Патентні та маркетингові дослідження: значення в управлінні ОПІВ.	Практичне заняття 5	Ознайомлення з патентно-інформаційними ресурсами.		Механізм планування маркетингу. Склад і структура системи управління маркетингом.
Лекція 6	Конкурентоспроможність - основні поняття, конкурентоспроможність ОПІВ. Системний моніторинг ринку нововведень у певній галузі.	Практичне заняття 6	Дослідження ринку технологій. Робота з патентними базами даних.		Конкурентоспроможність інновацій.
Лекція 7	Трансфер технологій: основні поняття. Законодавче регулювання трансферу технологій в Україні. Управління трансфером технологій. Організаційні структури, які супроводжують процес трансферу технологій. Центри комерціалізації технологій. Форми договірних взаємовідносин при трансфері технологій.	Практичне заняття 7	Приклади діяльності центрів трансферу технологій щодо управління ОПІВ.		Управління трансфером технологій. Структура договору щодо передачі прав ІВ
Лекція 8	Форми та методи комерціалізації інтелектуальної власності. Управління процесом використання об'єктів права інтелектуальної власності. Комерціалізація результатів науково-технічної діяльності.	Практичне заняття 8	Дослідження моделей комерціалізації інтелектуальної власності.		Закордонний досвід комерціалізації інтелектуальної власності.
Лекція 9	Ліцензійні угоди щодо розпорядження майновими правами в процесі управління інтелектуальною власністю.	Практичне заняття 9	Договори щодо розпорядження майновими правами в процесі управління інтелектуальною власністю		Управління процесом використання об'єктів права інтелектуальної власності
Лекція 10	Економіка інтелектуальної власності. Аудит ІВ. Оцінка комерційного потенціалу інтелектуальної власності. Основні підходи до оцінки вартості ОПІВ.	Практичне заняття 10	Загальні підходи та методи оцінки майнових прав інтелектуальної власності.		Оцінка майнових прав інтелектуальної власності. Цілі та принципи оцінки

ПЕРЕЛІК ЗАПИТАНЬ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ ДО ЗАЛІКУ

Принципи, функції та поняття управління, зокрема інтелектуальною власністю. Інтелектуальна власність як об'єкт управління. Основні поняття управління авторськими правами. Державне регулювання системи управління ІВ в Україні. Суть процесу виявлення об'єктів права інтелектуальної власності (ОПІВ) в установі. Суть інформаційного забезпечення впровадження ОПІВ. Роль патентних досліджень в УІВ. Роль маркетингових досліджень в УІВ. Основні поняття конкурентоспроможності ОПІВ. Яка організаційна структура управління інтелектуальною власністю в Україні. Які існують стратегії УІВ на підприємстві. Поясніть, що таке економіка знань. Які переваги ПІВ з точки зору мікро- та макроекономіки виходячи з розуміння ІВ як суспільного блага. Які існують обмеження можливостей для присвоєння інформації і знань; Пояснити, в чому полягають три режими присвоєння прав ІВ. Як роз'яснити існуючі відмінності між режимами присвоєння прав. Які відомі стратегії створення економічної цінності за допомогою ІВ. Назвіть форми передачі технологій. Які основні умови ліцензійної угоди. Які форми і методи комерціалізації ОПІВ відомі. Що таке трансфер технологій, хто його здійснює і для чого. Форми та методи комерціалізації інтелектуальної власності. Що таке економіка інтелектуальної власності. Основні підходи до оцінки комерційного потенціалу інтелектуальної власності.

МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Поточний контроль реалізується у формі опитування, проведення контрольної роботи, виконання індивідуального завдання. Контроль складової робочої програми, яка освоюється під час самостійної роботи студента, проводиться: з лекційного матеріалу – шляхом виступу на заняттях; з індивідуальних завдань – шляхом оцінювання реферату та виступу за обраною темою. Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку (з оцінкою за 100-бальною шкалою) в обсязі навчального матеріалу, визначеного навчальною програмою та у терміни, встановлені навчальним планом та графіком навчального процесу. Семестровий контроль проводиться в усній формі за контрольними завданнями або шляхом тестування з використанням технічних засобів. Результати поточного контролю (поточна успішність) можуть враховуватись як допоміжна інформація для виставлення підсумкової оцінки.

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

М.М. Капінос, Е.Т.Лерантович, М. М.Солощук /Інтелектуальна власність: підручник / Харків: «Друкарня Мадрид» 2016. – 396 с., [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://repozitory.kpi.kharkov.ua/handle/KhPI-Press/3962>

ЛІТЕРАТУРА ТА НАВЧАЛЬНІ МАТЕРІАЛИ

Основна

1. Цибульов П.М. та ін. Управління інтелектуальною власністю/ За ред. П.М. Цибульова: монографія. – К.: «К.І.С.», 2005. – 448 с
2. Зінов В. Г. Управление интеллектуальной собственностью. – М.: Монолит, 2002. – 552 с.
3. Мухопад, В. И. Коммерциализация интеллектуальной собственности : монография / В. И. Мухопад. – М. : Магистр: ИНФРА-М, 2010. – 512 с.
4. Остапенко Г.Ф. Управление интеллектуальной собственностью /Г.Ф.Остапенко, В.Д. Остапенко – М.: Издательско-торговая корпорация «Дашков и К», 2020. – 120 с.

Додаткова

5. Витязь П., Нечепуренко Ю. Национальная система управления интеллектуальной собственностью // Наука и инновации. – 2020. -№ 4 (206), С. 4-13.
6. Калинин А.Ю., Нечепуренко Ю.В. Управление интеллектуальной собственностью: опыт университетов Европы. Цифровая трансформация. 2019;(4):5-11. <https://doi.org/10.38086/2522-9613-2019-4-5-11>.
7. Павленко Т.В. Процес управління інтелектуальною власністю підприємства [Електронний ресурс] – Режим доступу : <http://economy.kpi.ua/>.
8. Школьный О. О. Развитие инновационных процессов в контексте управления интеллектуальной собственностью. Инвестиции: практика та досвід. 2021. № 1. С. 11–15. DOI: 10.32702/2306-6814.2021.1.11.

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ

Розподіл балів для оцінювання успішності аспіранта	Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	Нарахування балів
	90-100	A	відмінно	
	82-89	B	добре	
	74-81	C		
	64-73	D	задовільно	
	60-63	E		
	35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	
	0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	

Тема 1-5 – 60 балів
Інд. завдання – 25 балів
Контрольна робота – 15 балів

НОРМИ АКАДЕМІЧНОЇ ЕТИКИ

Аспірант повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при нерозв'язності конфлікту доводиться до співробітників відділу аспірантури.

Силабус за змістом відповідає робочій програмі навчальної дисципліни

